

Kinderopvang, veilig en toekomstgericht

Commissie welzijn – 04/07/2023

Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Investeren in kwaliteit en uitbreidingsbeleid

Oproep omschakeling T0-T1: 3.705 plaatsen kregen de basissubsidie toegekend

Omschakeling T1 naar T2 : ten minste 3372 plaatsen (2472 Vlaanderen + minstens 900 grootsteden)

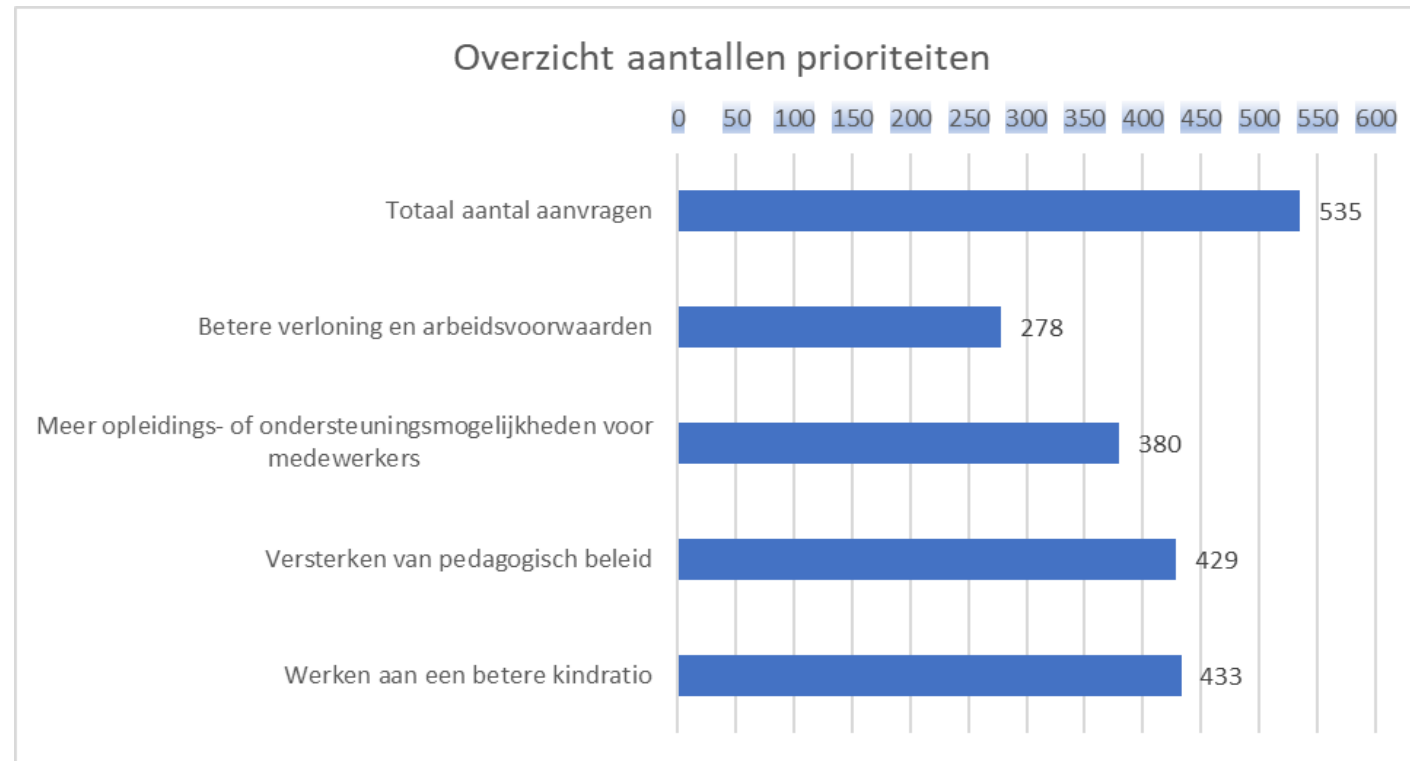
- Vlaanderen zonder de steden Antwerpen en Gent: beslissing 29 juni 2023: 2472 plaatsen toegekend – 2100 plaatsen voorzien

Lopend:

- Oproep omschakeling T1-T2 Antwerpen Gent en het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad: beslissing uiterlijk 19 september 2023 : 900 plaatsen voorzien –115 extra mogelijk

Investeren in kwaliteit en uitbreidingsbeleid

Hoe zullen de organisatoren de T2-subsidie inzetten? (cfr prioriteiten opgegeven in subsidie-aanvraag door de organisator)

Investeren in kwaliteit en uitbreidingsbeleid

- Eerste oproep herinzet middelen door stopzetting: 123 plaatsen T2 heringezet na stopzetting in oorspronkelijke buurt
- tweede oproep herinzet middelen door stopzetting: 209 plaatsen T2 werd gelanceerd eind juni

► Najaar

- Oproep ruimere openingsmomenten 1835 modules en 90 dringende opvangplaatsen
- Oproep lokaal loket 2023 voor organisatoren 315 plaatsen

Investeren in kwaliteit en uitbreidingsbeleid

- Inkomenstarief en subsidies bij opvang baby's en peuters**

→ 78,5% van de plaatsen worden gerealiseerd in locatie met inkomenstarief

→ Aandeel plaatsen volgens subsidie:

	2014	2016	2018	2019	2020	2021	2022
T0 – geen subsidie	16%	17%	13%	12%	13%	13%	9%
T1 - basissubsidie	13%	12%	16%	16%	16%	15%	18%
T2 - inkomenstarief	71%	71%	71%	72%	72%	72%	73%

→ Impact uitbreidingsbeleid 2023

- × 3000 extra plaatsen T2 > 76,5% van de plaatsen zal T2 hebben
- × Aangevraagde T1 > 18,5% van de plaatsen zal T1 hebben
- Bijgevolg 5% van de plaatsen zal T0 hebben

Toekomstplan voor de kinderopvang

Toekomstwerf Kinderopvang en nevenwerf gezinsopvang – tussentijds rapport juni 2023

Voorjaar 2023

- Focus op medewerkers: visie en kader voor divers beroepenveld in groepsopvang en gezinsopvang
- Bijhorende competentieprofielen
- Dialoog

Kinderopvang en Opgroeien Een toekomstplan voor de kinderopvang

De hervorming van de kinderopvang voorbereiden. Dat is het doel van het toekomstplan waar Opgroeien en de minister samen met vertegenwoordigers van de sector, voorzieningen, ouders en experts aan bouwen.

GA SNEL NAAR...

↓ [Situering](#)

↓ [Wat voorafging](#)

↓ [Uitgangspunt](#)

↓ [Traject](#)

↓ [Wat is er al beslist?](#)

↓ [Relevante documenten](#)

↓ [Meer weten over](#)

[kinderopvang en opgroeien](#)

Kinderopvang, veilig en toekomstgericht

Operationele organisatie
Samenwerking

Zorginspectie

Inspectiebezoeken

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

zelfde methodiek / zelfde wegingsinstrument

Soort inspectiebezoek januari - juni	2020	2023	Vgl.
'Gewoon' inspectiebezoek	85%	24%	: 3,5
Klacht	5,5%	10%	x 2
Gevaarsituatie	5,5%	11%	x 2
Opvolging risico / handhaving door Opgroeien	4%	37%	x 9
Review dossiers Opgroeien	/	18%	/
Advies handhaving	11%	21%	x 2

Personeelsuitbreiding

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

► 67 extra medewerkers (112 -> 179)

→ +58 inspecteurs (96 -> 154)

+ **40 Team Kinderopvang** - - - - - 30 aangeworven / toegezegd :

+ 5 Team Woonzorg & Welzijn

1 inspecteur gestart op 22/05

+ 5 Team Jeugdhulp

4 inspecteurs gestart op 12/06

+ 5 Team Gehandicaptenzorg

15 inspecteurs starten op 11/09

+ 2 Team Financieel

9 inspecteurs starten op 9/10

+ 1 Team Gezondheid

1 inspecteur start op 6/11

→ +9 andere medewerkers

+10 nieuwe selectieprocedure

Actieve openbaarheid

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

- ▶ Start 19/12/22: 17 inspectierapporten kinderopvang
- ▶ Vandaag: 440 inspectierapporten kinderopvang
- ▶ Gemiddeld 141 bezoekers per dag (alle sectoren)
- ▶ Maandelijks 8000 downloads verslagen/rapporten (alle sectoren)
- ▶ T.e.m 26/06: 1265 aanvragen verslagen KO via passieve openbaarheid
= op weg naar halvering t.o.v. 2022
-> Huidige verwerkingstermijn = 3 dagen

Actieve openbaarheid

Vlaanderen
is zorgzaam en
gezond samenleven

- ▶ 21/06: tussentijdse evaluatie (na 6 maanden) i.s.m. de sector
-> Zorginspectie engageert zich om tegen eind 2023 rekening te houden met de vraag van de sector naar meer detail in de formuleringen (zonder afbreuk privacy)
- ▶ 21/06: overleg sector + Opgroeien: “stem van de voorziening”
->n.a.v. juridisch advies Opgroeien: sector gaat na wat de mogelijkheden zijn om zelf te publiceren + links vanuit de kinderopvangzoeker
- ▶ Verder overleg met de sector en Opgroeien wordt voorzien

Agentschap Opgroeien

Agentschap Opgroeien

Waar staan we vandaag?

1. Meldingen en handhaving
2. Gebruik en aanbod
3. Wetenschappelijk onderzoek

Agentschap Opgroeien

Meldingen en handhaving vandaag

1. Cijfers
2. Beheer van meldingen
3. Wijziging decreet kinderopvang
4. Versterkt team
5. Nieuwe aanpak handhaving
6. Actieve Openbaarheid
7. Preventie

1. Cijfers

1. Meldingen en handhaving - vandaag

		2021	2022	2023 (tem 05 juni)
Gevaarsituaties	# gevaarsituaties	163	345	109
	# betrokken locaties		314	105
	# handhaving opgestart		77	17
Klachten	# ontvankelijke klachten	631	926	284
Adviezen handhaving Zorginspectie	# adviezen	117	269	87 (19 juni)
Handhaving	# betrokken locaties	95	272	143
	# beslissingen schorsing	12	44	14
	# beslissingen opheffing	7	37	12
Gerechtelijke dossiers van actieve locaties	# benadeelde partijstellingen door Opgroeien	16	31	17

Handhaving 2022

- 4% van locaties
 - Aanmaning 54% van HH
 - 0,8% locaties: beslissing schorsing
 - 0,5% locaties: beslissing opheffing
- Locaties in handhaving
 - Groepsopvang: 85% van HH
 - Geen inkomenstarief: 61% van HH

Cijfers 2023 tem 5 juni

- Boven niveau 2021, lager dan 2022

2. Beheer van meldingen

1. Meldingen en handhaving - vandaag

- Grotere alertheid bij sector en brede publiek om te melden
- Meldingsplicht versterkt in BVR Vergunning
- Opgroeien behandelt iedere melding, signaal, klacht.
 - Urgentiebehandeling voor crisismeldingen

POC	1 + 15
AV	A3

2. Beheer van meldingen

1. Meldingen en handhaving

POC	1
AV	A3 + A4

Lancering **Opgroeipunt** in oktober 2023

- Alle meldingen, klachten en feedback aan Opgroeien
- Eén registratiesysteem en monitoring voor Opgroeien
- 4-ogenprincipe
- Klantenbeheerders meldingen en communicatie kinderopvang

3. Wijziging decreet kinderopvang

1. Meldingen en handhaving - vandaag

POC

5 + 8 + 10 + 12
+ 13

Principieel akkoord 5 mei 2023

- Voorzorgsbeginsel op basis van beschikbare info
- Mogelijk extern advies (bv. VECK)
- Handhavingsmaatregelen
 - Beveiligende maatregelen
 - Éénmalige forfaitaire vergoeding na schorsing als oorzaak buiten wil van opvang
- Opvolging uittreksel strafregister
- Beleidsvoerend vermogen als startvoorwaarde

4. Versterkt team

1. Meldingen en handhaving - vandaag

- Versterkte organisatiestructuur Opgroeien
 - Duidelijke verantwoordelijkheden
- Bijna 60 VTE klantenbeheerders
 - 27 VTE extra aanwervingen gerealiseerd
 - 225 > 125 dossiers per VTE
 - Opleidingstraject
 - Individueel gestructureerd opleidingstraject
 - 9 mei: algemene kick off van de 4 regionale teams en 1 centraal team KO
 - SPOC per organisator
 - Nabij en bereikbaar
- Andere expertises: juridisch, procesmanagement, pedagogisch, financieel, administratief

POC	8 + 11+ 21 + 24
AV	A2 + A6+ A7 + A8

Staflmedewerker Procesmanagement

Jurist Voorzieningenbeleid

Diploma
Master d

Opgroeien.be \ Werken voor Opgroeien \ Onze vacatures \ Klantenbeheerders Voorzieningenbeleid kinderopvang

Klantenbeheerders Voorzieningenbeleid kinderopvang

Diploma
Graduaats- of
bachelordiploma

Contract
Onbepaalde duur

Type contract
Volijds

Permanente vacature

5. Nieuwe aanpak handhaving

1. Meldingen en handhaving – vandaag

POC	$5 + 6 + 7 + 8 + 9$ $+ 16 + 19$
AV	$A2 + A7$

1. Aangescherpte aanpak

- Nieuwe interne procedure met 4-ogen principe + afweging bij kantelmomenten
- Risico-analyse
 - Herscreening vanuit voorzorgsprincipe
 - Data-mining

2. Vroegere en betere communicatie met organisatoren, gezinnen en lokale partners

3. Meer ondersteuning

- Prioritaire ondersteuning na aanmaning
- Proefdossiers intensieve ondersteuning ipv directe schorsing of opheffing
- Bijsturing ondersteuning

5. Nieuwe aanpak handhaving

1. Meldingen en handhaving – vandaag

4. Flankerende maatregelen

- Samenwerking met lokale besturen: mogelijke oplossingen binnen regulier kader
- Vervangcapaciteit
 - 27 gemeenten, 53 organisatoren
 - 68 locaties, 622 plaatsen
 - 17,6% in oorspronkelijke locatie, 78% in andere vergunde locatie
- Herinzet subsidies inkomenstarief

5. Afsluiten handhaving na 2 positieve evaluaties

6. Actieve openbaarheid

1. Meldingen en handhaving – vandaag

POC 6 + 18

AV A4

1. Maart 2023: inspectierapporten en opvolging online

▼ Inspectierapporten en opvolgingsstatus (1)		
De inspectiebezoeken na 16 november 2022 worden op deze website getoond.		
Datum inspectie bezoek	Opvolging door Opgroeien	Het inspectierapport
01-12-2022	Opgroeien onderzoekt het inspectieverslag om na te gaan of opvolging nodig is.	 Download

2. Juni 2023: handhaving

51.000 views

Datum handhaving : 01-12-2022
Soort handhaving
Opgroeien bezorgde een aanmaning aan de opvang om de tekorten aan te pakken.
Tekorten
De tekorten gaan over: • Het aantal aanwezige kinderen, het aantal aanwezige begeleiders • Ouders betrekken bij de opvang
Meldingen
De handhaving is het gevolg van 1 of meer meldingen die Opgroeien over deze opvang kreeg: • Er is een melding over de veiligheid.
Reden van de handhaving
Er zijn verschillende tekorten vastgesteld. Het is belangrijk dat de organisator deze tekorten oplost voor de kwaliteit en veiligheid van de opvang.
Evaluatie
Op 01-03-2023 besloot Opgroeien dat de opvang de tekorten voldoende heeft aangepakt. Zodra er een tweede goede beoordeling is, kan Opgroeien de handhaving afsluiten.

3. Volgende stappen

- Begin juli 2023: melding als er een plan van aanpak is.
- Toekomst
 - Verder overleg over reactie organisator
 - Bekijken gerichte doorverwijzing naar specifieke webpagina organisator

Opgroeien

7. Preventie

1. Meldingen en handhaving – vandaag

- Aangepaste vergunningsvoorwaarden
 - Versterkte nadruk op risico-analyse door organisator
 - Ondersteunend materiaal: actielijsten van Opgroeien
- Relanceplan Vlaamse Veerkracht
 - Preventiecampagne controleverlies in uitdagende opvoedingssituaties
- Webinar infant mental health
- Ontwikkeling ondersteunend materiaal: aanpak eetmoment

Agentschap Opgroeien

Waar staan we vandaag?

1. Meldingen en handhaving
- 2. Gebruik en aanbod**
3. Wetenschappelijke onderzoek

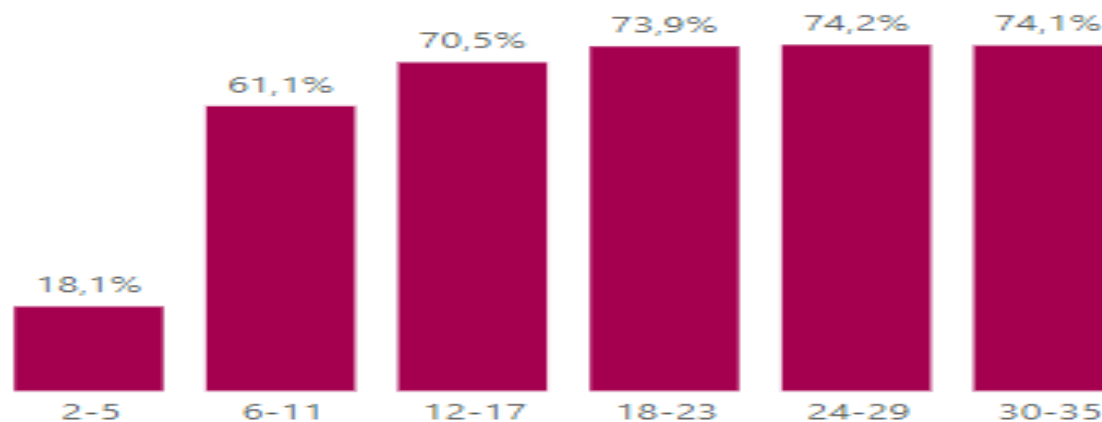
1. Monitoring gebruik

2. Gebruik en aanbod – cijfers 2022 blijven stabiel

Berekeningswijze momentopname September	2021	2022
% kinderen tussen 2 maanden en 3 jaar dat formele opvang gebruikte in september	53,4	53,3

Berekeningswijze Terugblik	2021	2022
% kinderen tussen 2 maanden en 3 jaar dat sinds geboorte minstens 1 dag opvang gebruikte	64,8	64,7

Terugblik voor kinderen tussen 24 en 36 maanden toont aan dat +/- 74% formele opvang gebruikt/gebruikte

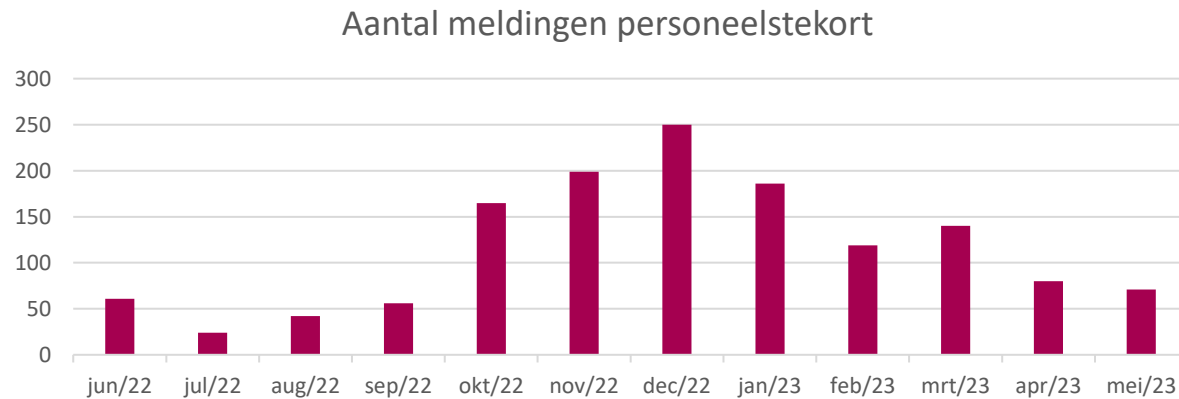
Analyse

Gebruik duidelijk lager bij kansarme kinderen en kinderen met moeder met andere herkomst

2. Meldingen personeelstekort (juni 22 – mei 23)

2. Gebruik en aanbod - vandaag

167 organisatoren - 490 locaties

Maatregelen door organisator (mei 2023) → 1,5% van de locaties betrokken

1. Reductie openingsuren
2. Gedeeltelijke sluiting (bv. leefgroep)
3. Invoering sluitingsdagen

Agentschap Opgroeien

Waar staan we vandaag?

1. Meldingen en handhaving
2. Gebruik en aanbod
3. **Wetenschappelijk onderzoek**

3. Wetenschappelijk onderzoek

Onderzoeken	Uitvoerder	Stand van zaken
Tevredenheidsonderzoek dienstverlening Kind en Gezin	M.A.S.	Afgerond, vrijgave 22 mei
VIONA-onderzoek	Idea consult + Hiva	Afgerond, vrijgave eind juni
Ratio: Benchmarkstudie	SWVG (Hiva)	Afgerond, vrijgave half juli
Ratio: Impactanalyse	SWVG (KUL)	Lopend
MeMoQ: Evaluatie monitoringsinstrument	UG + KUL	Lopend
MeMoQ: 1 - meting	UG + KUL	Lopend tot Mei 2024

- **Tevredenheidsonderzoek**

- **Ouders** met een kind tussen 0 maanden tot 3 jaar:
 - Die recent gebruik maakten van dienstverlening Kind en Gezin
 - ouders die 2 consulten niet gekomen zijn
- **Organisatoren kinderopvang**
 - alle medewerkers die vanuit hun functie contact hebben met Opgroeien

- **Bevraging via extern onderzoeksbureau MAS**

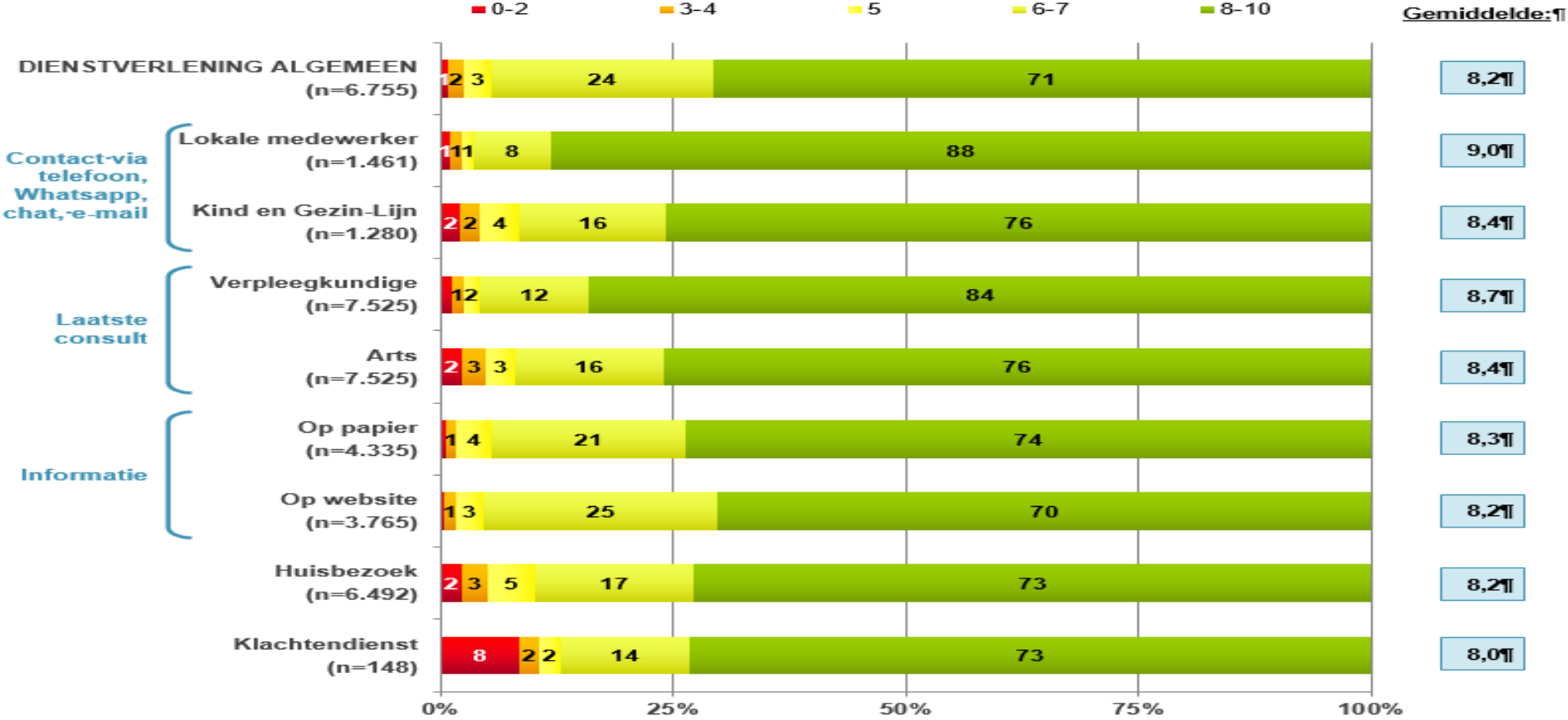
- Web-survey via mailing van MAS, indien nodig telefonisch verkorte vragenlijst

- **Respons**

- **Ouders**
 - 7.525 vragenlijst voldoende ingevuld
 - 743 vragenlijsten door 'afhakers' (vooral redenen buiten Kind en Gezin verklaren niet meer komen)
- **Organisatoren kinderopvang**
 - Vragenlijst uitgestuurd naar >2600 personen
 - 1.445 vragenlijsten voldoende ingevuld > 64% van de organisatoren

Resultaten ouders

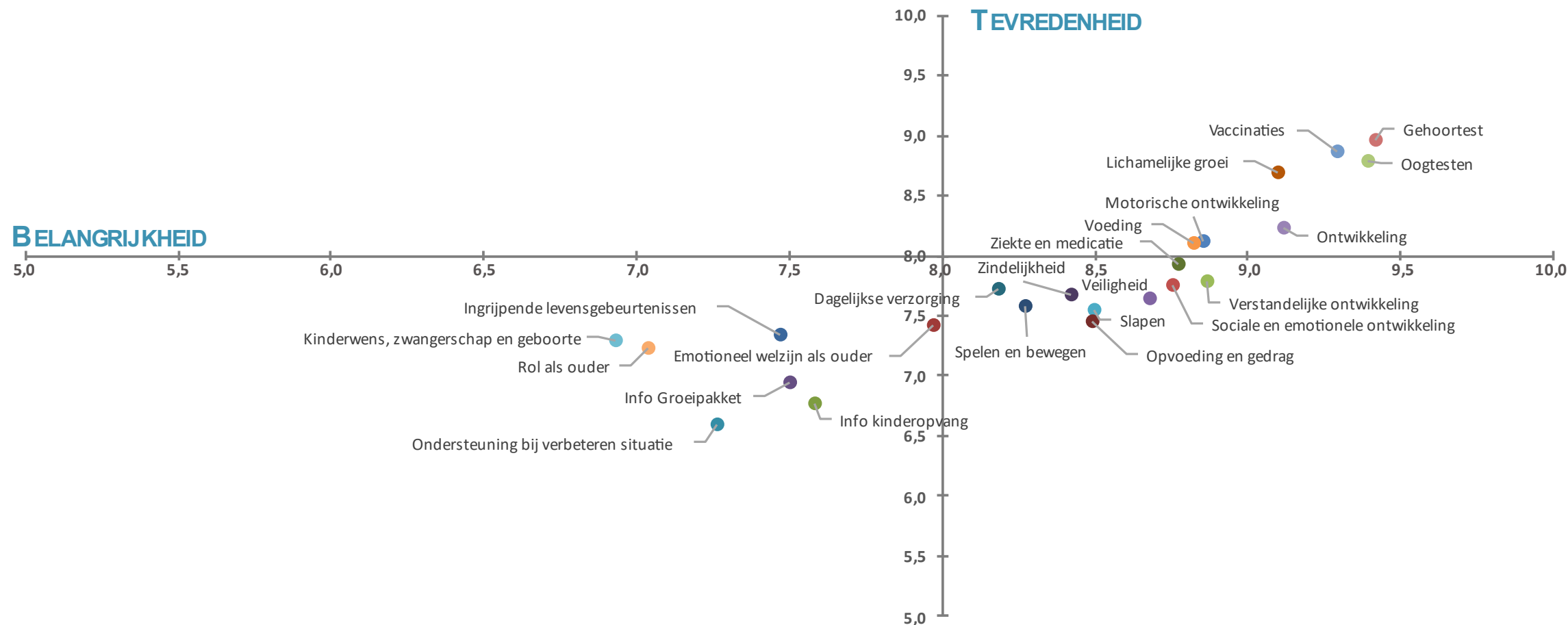
C
L
I
E
N
T
E
N

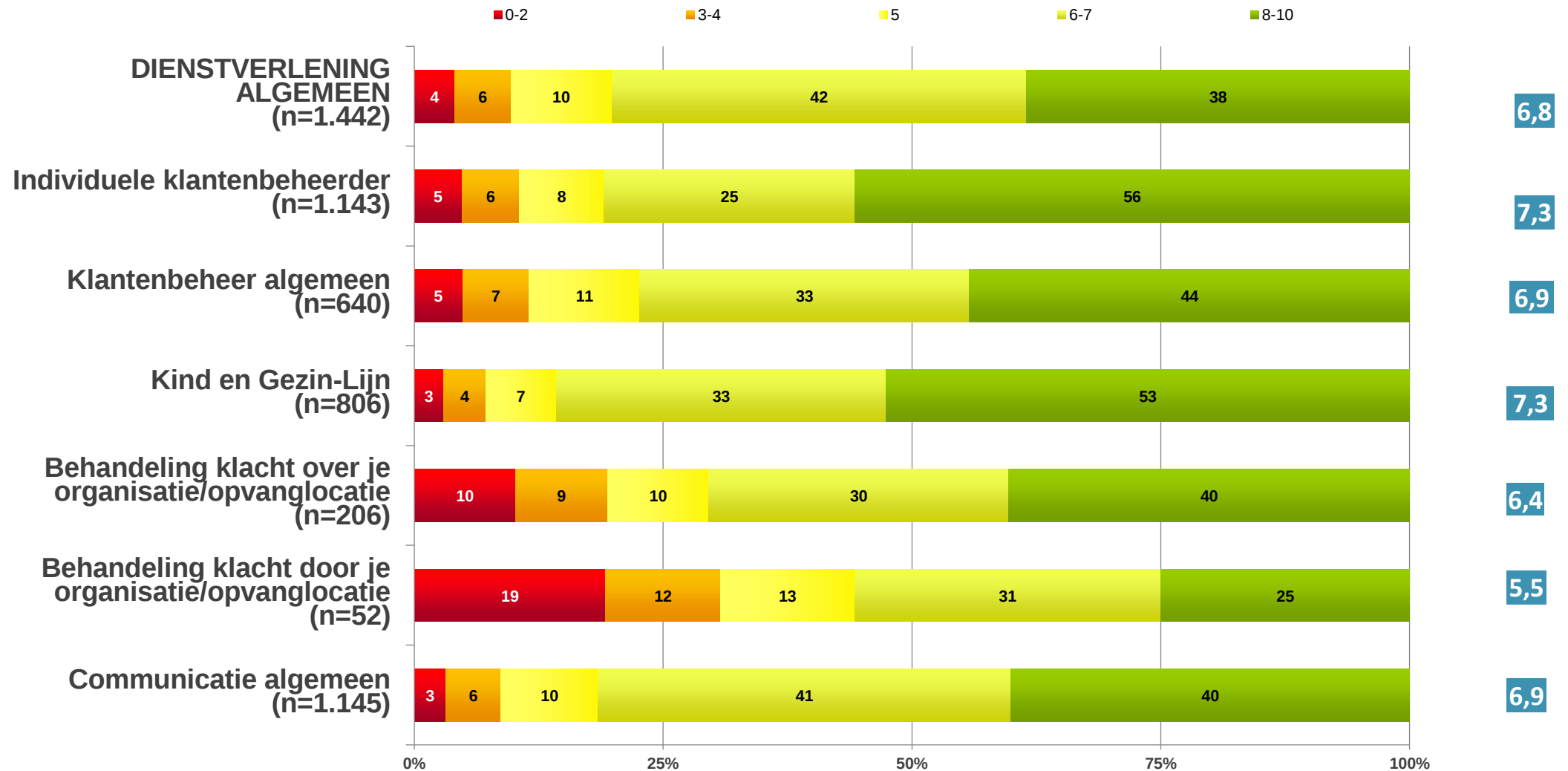
‘AFHAKERS’

Resultaten ouders: tevredenheid en belangrijkheid thema's

Resultaten organisatoren kinderopvang

1. Tevredenheidsonderzoek

Conclusies en aanbevelingen zijn stimulans om beter te doen

Positief

- Grote respons en veel informatie
- Zinvol: waar scoren we goed en waar is verbetering mogelijk?
- Tevredenheid van ouders
- Punten die tal van organisatoren positief gescoord hebben
- Versterking klantenbeheer was nodig

- Verdere opvolging binnen ondernemingsplan
- Nieuwe meting in de toekomst

Werkpunten

- Aangepakt of lopend
 - Projecten *zindelijkheid, emotionele ontwikkeling,*
 - Proportioneel universalisme
 - Actieplan Kinderopvang: organisatie en bereikbaarheid klantenbeheer, Opgroeipunt, gegevensuitwisseling, ...
- Verbeteracties nodig
 - Bekendheid portaal en K&G-lijn
 - Openingsuren CB
 - Website voor organisatoren

2. Viona onderzoek

Onderzoeksvragen

- Wie gebruikt (welke) opvang?
- Redenen om (geen) formele opvang te gebruiken
- Impact op werk- en inkomenssituatie
- Potentiële terugverdieneffecten van investeringen in kinderopvang
 - Willen gezinnen meer opvang gebruiken? Onder welke voorwaarden? Hoeveel meer gaan werken?
 - Terugverdieneffecten voor overheid (minder uitkeringen, meer belastingsofbrengsten)?

2 onderzoeksluiken

1. **Datakoppeling tussen Opgroeien en DWH AM&SB** van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid: **koppeling voor 2019, data over 78.312 kinderen en hun gezin**
2. **Bevraging van gezinnen:** gebruiksenquête met extra aandacht voor impact op werksituatie (februari 2022, 4.014 gezinnen)

Goede aanvulling op cijfers gebruik die Opgroeien zelf berekent:

- Enquête brengt informele opvang in kaart, biedt inzicht in redenen voor gebruik/niet gebruik en polst naar gewenst (meer) gebruik en de impact daarvan
- Datakoppeling leert ons meer over profielen van gebruikers/niet gebruikers

2. Viona onderzoek

- Reden van gebruik (formeel of informeel): werk (97%), positief voor de ontwikkeling (38%), tijd voor gezinstaken (38%) en zichzelf (11,5%)
- Informele opvang komt vaak voor (meestal in combinatie met formele opvang)
- Keuzereden formele opvang: 1. Bereikbaarheid, 2. Kwaliteit, 3. Openingsuren, 4. Beschikbaarheid, 5. Kostprijs
- Niet-gebruikers formele opvang
 - Hoger aandeel kansarmoede, niet-Belgische herkomst, 0- of 1-verdieners, niet werkende moeder, beperkte inkomens, lager en midden opgeleide moeder
 - Voor velen een evidente keuze (44% beter zelf, 35% zelf tijd, 33% informele opvang).
 - Externe drempels minder aangehaald (21% te duur, 16% geen plaats)
- Gewenst (meer) gebruik van formele opvang?
 - 16,1% van de gebruikers wil meer opvang gebruiken **onder bepaalde voorwaarden** (ruimere openingsuren en lagere kostprijs)
 - 22,3% van de niet-gebruikers wil opvang gebruiken **onder bepaalde voorwaarden** (beschikbaarheid, kwaliteit en kostprijs)
 - Als ze meer opvang zouden kunnen gebruiken, zou er meer gewerkt worden.

Viona onderzoek

- bevestigt het belang van economische, sociale en pedagogische functie
- maakt duidelijk wat nodig is om meer werken mogelijk te maken

IT

POC	17 + 21
AV	A4

Operationeel – in experiment

- **Aankoppeling dossiersysteem kinderopvang (EDISON) en klachtensysteem (KLAROEN)**
Uitwisseling loopt – dagelijkse synchronisatie
- **Aankoppeling dossiersysteem kinderopvang en Zorginspectie (MODULAR)**
Uitwisseling loopt – dagelijkse synchronisatie
- **Dossierinformatie inhoudelijk overzichtelijk maken**
Gerealiseerd – geleidelijke aanvulling vanuit nieuwe gegevensbronnen
- **Kwantitatieve risicoanalyse door middel van datamining**
Geïntegreerd in het dossiersysteem, met periodieke updates; experimenten met textmining gestart als aanvulling op datamining
- **Operationele dashboards**
Beschikbaar, verdere uitbreidingen naargelang gegevens beschikbaar worden

Stand van zaken meldsysteem

POC	1 + 18
AV	A3

- **Uniek meldsysteem voor signalen, meldingen, klachten, etc.**
 - Technische en operationele transitie
 - Ontwikkelingen lopen gefaseerd en volgens plan
 - Koppelingen met andere systemen, EDISON, zijn vanaf de start meegenomen
 - Voldoende nadruk op automatische informatiestructuren en interne veiligheidsmaatregelen (privacy)
 - Geïntegreerde testen en gebruiknaam in september.